

L'ESQUERRA QUE DECIDEIX

Ni vull Ni puc, començar aquesta intervenció de cap altra manera: gràcies Josep-Lluís. Gràcies per tota la feina que has fet, gràcies per tota la feina que fas, gràcies per tota la feina que has de continuar fent. Gràcies pels teus primers 40 anys de compromís polític: des del PSAN a Esquerra Republicana de Catalunya, passant per Nacionalistes d'Esquerra. Gràcies per la teva generositat. No podia rebre un testimoni millor.

Una herència a l'alçada dels nostres fundadors: Francesc Macià, Lluís Companys, Josep Irla, Josep Tarradellas... Has liderat la transformació del nostre partit en l'espai de l'esquerra independentista. Des del 1987, quan al capdavant de la Crida Nacional a ERC uns centenars de quadres de d'independentisme cívic i polític ens vam incorporar a Esquerra.

Vas acceptar liderar aquest partit en el moment més crític de la seva història recent, el 1996 i des d'aleshores, sota el teu lideratge, hem viscut moments gloriosos, èpics. Mai no podrem oblidar el Congrés Nacional d'Esquerra del 1998, a Girona, quan hores després de morir el teu pare vas eixamplar els horitzons de d'independentisme cridant a tota la població d'origen espanyol a incorporar-se al nostre projecte sense renunciar als seus orígens, obrint així Esquerra a centenars de milers de persones que, fins aquell moment, no s'havien sentit interpel·lades pel nostre discurs. Has portat Esquerra als millors resultats de la seva història recent, aconseguint el suport d'una multitud de dones i homes en moments de màxima tensió política. I ho vas resistir amb fermesa i valentia, malgrat que has pagat un preu molt alt per l'aposta pel diàleg i la pau enfront la violència. I, el que no et perdonaran mai els nostres adversaris, és que hagis tornat a fer d'Esquerra un partit de govern, un govern on tu n'ets el nostre màxim representant

Avui, amb el teu gest, obres pas a una nova etapa per Esquerra. L'etapa que ens ha de portar a tornar a ser el primer partit de l'esquerra al nostre país.

Sense el teu treball i sacrifici no seria possible aquest nou cicle que avui comença Esquerra, L'Esquerra que decideix.

...Com diem sovint...

Moltes de les coses que avui diré poden semblar òbvies, però pel simple fet de ser-ho no vol dir que haguem de deixar de dir-les i repetir-les.

L'esquerra que decideix!

Amb aquest títol he volgut fer un acte d'afirmació sobre la nostra identitat com a partit. Som una esquerra que decideix en quin context polític vol portar a terme la seva acció.

Com diem sovint, **som una esquerra que decideix decidir**. Som una esquerra que decideix en quin context polític vol portar a terme la seva acció. Som una Esquerra que ha pres les seves pròpies decisions, som una Esquerra que decideix exposar un model de país, som una Esquerra que pren la decisió de compartir una nova idea.

I això és que el em proposo aquest vespre:

Fer un relat de com hem arribat a aquest punt.

Llançar una idea central per al nostre país.

I finalment fer una crida pública:

Som-hi!

Apostem per un estat propi, un Estat català, com a marc propici per poder defensar els drets individuals i col·lectius dels catalans i catalanes.

Si hi ha una esquerra que decideix vol dir que n'hi ha una que no vol decidir o espera que uns altres ho facin per ella.

No és el nostre cas, com ens va ensenyar Joan Fuster, “en política o decideixes o decideixen per tu”.

I nosaltres per convenciment i voluntat,
per experiència i coneixement,
ja fa temps que vàrem fer aquest pas.

Això no fóra cap novetat, la novetat dels temps que ens han tocat viure és el fet que volem i aspirem a articular i liderar tota l'esquerra catalana i les seves dones i homes, de tots els territoris, talment com ho va ser la fundació d'Esquerra Republicana de Catalunya, el 19 de març de 1931, al Foment Republicà de Sants.

Vull recordar que el títol que va aplegar la classe política, intel·lectuals, sindicalistes i activistes al carrer Cros del barri de Sants fou ben explícit: **Conferència d'Esquerres Catalanes**.

Que ningú esperi d'avui, doncs, una decisió sobre si els uns o els altres, és a dir, PSC o CiU... Hi ha qui considera que el marge d'elecció de l'esquerra catalanista és avantposar l'eix nacional o el social, l'un per damunt de l'altre o viceversa. Som Esquerra, un partit sobirà que pren les seves pròpies decisions i que, com a conseqüència, té fins i tot el dret a equivocar-se. Perquè només qui porta el timó del seu destí tria el seu propi camí. El que no ens farà mai bons, el que no pot fer bona l'esquerra independentista és optar entre uns o altres, investir president aquest o aquell. Aquest és un fals maniqueisme que ens anul·laria com a formació política, que

invalidaria la nostra autonomia, que ens convertiria en l'apèndix de conveniència d'uns o altres. I aquí no ens hi trobaran.

Som Esquerra, som l'esquerra nacional d'aquest país, els que ahir i avui tenim un horitzó nacional de plena sobirania per a la nostra nació, els Països Catalans.

Ja dic ara que no és aquest avui el meu objectiu. Ans al contrari, es tracta de reafirmar el nostre camí, iniciat ja fa uns anys, de vertebrar i liderar l'espai de l'esquerra catalana des de la nostra voluntat i compromís inequívoc en la construcció nacional.

Per tant, ni ultimàtums ni cops de força, sinó afirmació tranquil·la del que som.

Ni tampoc aquesta conferència pretén ser el punt de partida d'una altra casa del catalanisme. He saludat positivament la proposta d'Artur Mas; és bona pel país si accepta implícitament l'existència del catalanisme que no és patrimoni ni d'un partit ni d'un grup social.

Que existeixi una casa gran del centredreta catalanista està molt bé. És fins i tot positiu per al país.

Que CIU vulgui ocupar tot l'espai del centre cap a la dreta, per Catalunya seria una bona notícia!

Igualment, ho hauria de ser per a qualsevol nacionalista que l'esquerra catalana que vol decidir, és a dir, que vol un estat propi, articulés aquest entorn d'idees i persones.

Aquesta és una continuïtat de l'anterior conferència que sota el títol *Una mirada republicana als valors*, vaig fixar els que considero valors propis de l'esquerra catalana, valors com la llibertat, la igualtat d'oportunitats, però també i sobretot la responsabilitat i el respecte pel bé comú.

Aquests valors només es poden defensar des d'un Estat o com a mínim des d'una estructura política que integri tots els ressorts de l'estat modern. Són aquests valors republicans de l'esquerra modernitzadora els que ens han de permetre ampliar la base catalanista de les esquerres.

Des de la transició, però també ens podríem remuntar a la mateixa República, l'esquerra catalana majoritària ha optat per la construcció d'un Estat espanyol que inclogui la diversitat, que la respecti.

Amb diferents matisos i formulacions, des del federalisme de Pi i Margall al confederalisme de Macià, majoritàriament hi ha hagut una voluntat clara de construir l'Espanya moderna.

No ha estat només una proposta de l'esquerra, la dreta catalana ho ha fet, fins i tot amb més delit, de Cambó a Pujol, sempre hi hagut una voluntat tàcita i fàctica de construir un marc de coresponsabilitat i respecte a la diferència.

Quatre fets però han anat esmicolant aquest projecte català, que il·lusòriament algú havia qualificat com la catalanització d'Espanya:

- a) La falta d'un interlocutor lleial a l'altra banda, és a dir, tots els missatges que des del catalanisme s'han llançat als partits, personalitats i corrents culturals han tingut un escàs ressò per no dir que s'han combatut implacablement. No cal anar gaire lluny per comprovar com tots els aires regeneracionistes de l'actual líder de l'esquerra espanyola han quedat en un no res.
- b) El xoc de nacions que la construcció de la nació espanyola ha suposat per Catalunya i la resta dels Països Catalans; la recreació d'un imaginari col·lectiu espanyol es fa a base de laminar la catalanitat, fet que tensa dia a dia, legislatura rere legislatura, les relacions.
- c) La construcció d'un Estat espanyol modern està conclosa, ja han arribat al final de la seva història, amb debilitats i riscos, però avui Espanya es pot equiparar amb la majoria dels estats de la Unió Europea. Aquesta construcció ha passat per muscular la capital espanyola com a epicentre cultural, econòmic i financer més enllà del ja sabut poder polític i administratiu; responent a un procés de concentració, impulsat per raons d'Estat, que ha estat fonamentalment a costa de fer perdre pes a Barcelona.
- d) L'eix Madrid-Sevilla, no només té com a fonament la idea de nació espanyola, hi ha un aliança estratègica: subsidis a canvi de suport a un model de construcció centralista de l'Estat. I aquest model ha estat exportat també a la resta del territori espanyol. L'Espanya assistencial és el preu que es paga per mantenir i augmentar el poder de Madrid. En aquest esquema els Països Catalans no hi encaixen, en són les víctimes. Euskal Herria, la CAV i Navarra han trobat el seu camí amb un model propi i diferenciat.

No són temes menors, ni tant sols nous, però que sí que obliguen a replantejar moltes coses...

Per no dir que s'ha de replantejar tot.

Marquen un canvi històric que ens obliga a remoure idees i creences que en el nostre país es donaven per dogmes inamovibles.

Sense instal·lar-nos en el retret permanent, però és una evidència que Esquerra va iniciar el camí correcte ja fa uns anys, es tracta de demanar als homes i dones d'esquerra, aquells i aquelles que no han participat mai de la idea d'una Catalunya independent, és més fins i tot que potser l'han combatuda:

Que caminin al nostre costat, al nostre projecte, que s'afegeixin, que engrandeixin el nostre espai!! Deia Josep Pallach, precursor del catalanisme social, que "primer són les persones, després els països; en el benentès que un país, cal no oblidar-ho, el componen persones que tenen coses en comú".

Doncs això, com ja havia pronosticat Francesc Macià el 1919, "els obrers de Barcelona es van convencent i es convenceran tots ells que no hi ha possibilitat de llibertat individual sense aconseguir la llibertat col·lectiva; el dia que estiguin convençuts d'això, lluitarem units per aconseguir-ne una i una altra a Catalunya".

Esquerra Republicana ha fet molt de camí en aquest sentit i hem estat capaços d'obrir una bretxa independentista en un panorama en el qual el regionalisme ha estat la bandera real des dels anys vuitanta.

La victòria de Jordi Pujol l'any vuitanta va ser molt mal païda per l'esquerra catalana, tret d'Esquerra que hi va donar suport. Algú en aquells moments va parlar de sacrifici d'Esquerra i la seva gent: la prova va ser que la falta de noves generacions i de relleu en el discurs van conduir a Esquerra a un declivi considerable a mitjans dels vuitanta.

Al final, doncs, dreta i esquerra majoritàries a Catalunya, coincidien en una articulació autonomista més o menys còmode amb l'Estat i sovint, sobretot per part dels socialistes catalans, absolutament oportunista.

Esquerra, doncs, ha obert una nova via independentista que uns i altres intentaven obturar sistemàticament, i la novetat no fou que aquesta via vingués per una radicalització dels postulats nacionals, que podrien entronitzar amb sectors del pujolisme, —de fet una part dels nous votants que va rebre Esquerra el 2003 vénen d'aquesta vessant.

Sinó que, per part de la gent i la direcció d'Esquerra, es va voler obrir no només una via independentista que exacerbés tot allò que el pujolisme no podia assumir, dir o fer, sinó que el relat d'Esquerra s'ha basat en un nou contracte de ciutadania entre catalans i catalanes, un contracte civil. I una voluntat clara de cohesionar encara més la societat catalana entre nous i vells catalans.

Sovint he explicat que Esquerra ha estat decisiva per superar aquell període de la Catalunya en blanc i negre, aquella que si eres d'esquerres havies de formar part d'un projecte sucursalista i si eres catalanista havies de combregar amb un projecte conservador.

Esquerra ha forçat una proposta que inclou i supera l'esquerra i el catalanisme, amb una novetat, però:

Aquest nou contracte es basa en una adhesió personal al projecte nacional i que té com a centre les persones, el dret de les persones, i ha deixat el missatge més cultural i lingüístic en el rol de la cohesió social i nacional i no en el de l'adhesió.

D'ací la necessitat de canviar la direcció de blocs que en la pugna per l'hegemonia tant socialistes com convergents havien portat fins a l'extenuació nacional, dividint i enfrontant el país i la societat.

Jordi Pujol va saber com ningú hegemonitzar la idea de Catalunya, ho va fer amb prou saviesa i habilitat i diguem-ho clar, amb total legitimitat.

I la gent del PSC no va saber com contrarestar, ans al contrari, va situar-se a partir de l'any 1982, amb l'arribada de Felipe González al poder, com un element contrari a la reivindicació nacional i massa sovint als signes d'identificació nacional.

Aquesta sensació de buit és la que resta avui al País Basc, on tota l'obra de construcció nacional feta pel nacionalisme basc queda en la incertesa pel excessos d'un frontisme i un conflicte que sovint segrega la societat basca en dos blocs irreconciliables.

El mèrit d'Esquerra ha estat obrir una altra via, en la qual no hi ha frontisme, no hi ha blocs, com enyoren alguns des del nacionalisme essencialista, sigui el català o l'espanyol.

Esquerra fa justícia al nostre passat, fa les paus amb la nostra pròpia història, un nou govern català en una democràcia madura, un nou govern pel poble i la nació que va idear les primeres institucions democràtiques. Es produeix una justa alternança en el poder.

Ens hauríem de preguntar si no som conscients que després que un partit nacionalista deixés el govern de Catalunya, —en el qual hi va governar vint-i-tres anys, vuit dels quals amb suport del Partit Popular—, els governs nascuts del pacte del Tinell i del Pacte d'Entesa, no només no han retrocedit en tot allò que feia referència als símbols i al redreçament cultural i lingüístic, sinó que s'ha anat endavant!

Voleu exemples? Les aules d'acollida, el blindatge de la immersió lingüística en la futura llei d'educació, la Llei del cinema, el Pacte nacional per a la immigració o el programa PROFIT, i podríem continuar....

Esquerra ha fet possible una alternança a Catalunya sense perdre el camí. I allò més important encara: incorporant un partit, i tot el que representa socialment el Partit dels Socialistes, a la normalització nacional.

Malgrat tot el que s'ha dit i escrit podem dir que hem empès de manera determinant a recuperar el millor discurs i to del PSC quant a la catalanitat. I això no només es pot comprovar en l'obra de govern, sinó fins i tot en dos fets que no són puntuals:

El conflicte permanent i la dificultat de les relacions amb el govern espanyol i el PSOE. Ho deia Xavier Bru de Sala: "Esquerra ha posat el PSC en situació inèdita: d'acòllits del PSOE a protagonistes de la tensió amb Madrid".

I també el naixement d'una opció com Ciutadans:

Ciutadans és la resposta d'una part significativa de la societat catalana que veu en la dinàmica de blocs, l'espanyolista contra el catalanista, l'única forma de llegir l'evolució política de Catalunya.

Per dir-ho d'una altra manera, ciutadans i populars acaben coincidint amb sectors més irredemptos del nacionalisme català en la voluntat d'esperar una fractura de la societat catalana, i l'exemple més clar és l'obsessió malaltissa d'aquests amb la llengua catalana.

L'aposta estratègica d'Esquerra ha funcionat a nivell ideològic mal pesi a molts. En aquest nivell ideològic i discursiu hem contribuït a que els sectors menys proclius al catalanisme del PSC hagin incorporat elements fonamentals de la cultura del catalanisme i que hagin assumit aspectes bàsics de la reivindicació nacional, com ara la lingüística i cultural, cosa que, com dèiem, ha produït fugues d'intel·lectuals espanyolistes de l'entorn socialista cap a Ciutadans i directament als Populars.

Però amb això no n'hi ha prou, Com diu el President Montilla, és hora dels fets, i no paraules. I el PSC ha de començar a redefinir el seu paper amb el PSOE i el govern espanyol.

Li ho comença a exigir una part de la seva base social, Esquerra està decidida a omplir aquest espai. **¡Perquè ara més que mai hem d'enfortir la força de centreesquerra catalanista, independent!** Això és bàsic perquè el país pugui fer passos endavant.

És evident que hi ha una part de l'opinió pública progressista catalana que està entomant amb desil·lusió l'actitud del socialisme espanyol amb Catalunya.

Són sectors que van fer bona i amb força l'aposta electoral dels socialistes catalans de plantejar els comicis com una tria entre el Partit Popular i el PSOE. Però ara observen atònits com la lògica d'Estat els porta a pactar amb el PP a Euskadi i Navarra i negar el pa i la sal al Govern de Catalunya.

L'esquerra catalana conservadora està paralitzada i és incapaç d'articular un discurs propi i alternatiu d'aquest estat de coses que desafia les seves categories tradicionals.

Permeteu-me que exemplifiqui el que us vull dir amb un article publicat al diari AVUI per Mar Jiménez i que duu per títol "No sóc independentista".

Diu la periodista que i llegeixo textualment: "Sempre he recelat de posar la nació per davant de tot, com fa la dreta del país... Sóc catalana i catalanista però sempre m'ha esgotat l'ànima de convertir Espanya en un dimoni ...Sempre he cregut en l'"Escolta, Espanya" que va dir Joan Maragall. En un Estat construït a partir dels pobles que el constitueixen. L'esquerra catalana, sempre més avançada que l'esquerra espanyola i la dreta catalana, ha sigut l'única capaç de formular una idea d'Espanya des de Catalunya, l'Espanya federal. Una esquerra que no es va estar d'afirmar, per boca del nét del poeta, que "allò que és bo per a Catalunya és bo per a

Espanya". Tanmateix, l'empenta de l'esquerra catalana ha xocat de nou amb un mur. Un mur desvergonyit que incompleix una llei orgànica com és l'Estatut, aprovat en referèndum pels catalans i pendent del capritx d'un desacreditat Tribunal Constitucional". I conclou "L'esquerra espanyola em situa ara en una carreró sense sortida. I si no canvia d'actitud, farà que, contra la meua voluntat, recuperi el vers del poeta, però per dir, en aquesta ocasió, i definitivament, "Adéu, Espanya"."

Qui té un problema d'identitat no és el PSOE, del qual no n'hem d'esperar res o ben poca cosa, sinó el PSC, que està entre Catalunya i el PSOE.

I més quan el PSOE sembla que prefereixi tenir un aliat de centre dreta, en aquest cas del catalanisme conservador, que no pas potenciar un acord d'esquerres a Catalunya o la mateixa Navarra, on el PSOE va renunciar a governar per tal d'impedir que Nafarroa Bai pogués accedir al Govern de Navarra, garantint així el manteniment al poder de la dreta pura i dura. Una decisió que respon ben bé a la filosofia que inspira el "antes roja que rota" de José Calvo Sotelo al Congrés dels Diputats.

I més quan el PSOE sembla que prefereixi tenir un aliat de centredreta, en aquest cas del catalanisme conservador, que no pas potenciar un acord d'esquerres a Catalunya o la mateixa Navarra, on el PSOE va renunciar a governar per tal d'impedir que Nafarroa Bai pogués accedir al Govern de Navarra, garantint així el manteniment al poder de la dreta pura i dura. Una decisió que respon ben bé a la filosofia que inspira el "antes roja que rota" de José Calvo Sotelo al Congrés dels Diputats.

Un esquema que algun cop fins i tot a Galícia els hi ha passat pel cap.

Davant d'aquest esquema, els socialistes catalans no són capaços de decidir. I sóc conscient de la dificultat per la història comuna que els lliga des del pacte d'abril de 1978, Esquerra continuarà en solitari aquesta trajectòria, perquè l'esquerra catalana només podrà governar amb una majoria còmoda si és nacional i independent.

L'exemple l'hem vist durant els darrers anys de l'antifranquisme, l'esquerra va ser hegemònica perquè el seu principal baluard, el PSUC, va determinar un mapa polític diferent de l'espanyol. El PSUC va ser un exemple de proposta centrada en Catalunya i el seu paper va ser cabdal en la idea que des d'Esquerra redundem:

Un sol poble, i ho va poder fer perquè va esdevenir una opció amb lligams amb un altre partit de l'estat però alhora amb una vocació nacional clara i un model propi.

Han passat molts anys. S'ha consolidat la democràcia, s'ha modernitzat l'Estat espanyol (creant una capital molt potent), l'ingrés a la Unió Europea i un procés de globalització econòmica i cultural, han reforçat i consolidat el paper dels estats. La crisi que patim, malgrat tot, posa en evidència les polítiques públiques dels estats (als quals determinada intel·ligència li cantava les

absoltes), que són vistes per la ciutadania com un instrument per preservar i aprofundir els seus drets.

Per això vull reivindicar el paper d'Esquerra, l'únic referent que articula i defensa un país lliure, d'homes i dones lliures sense servituds ideològiques.

Esquerra hem sabut situar en el debat de la nostra nació el dret a un finançament just, el dret a aturar l'espoli fiscal, el dret a triar la nostra solidaritat, el dret a decidir el nostre destí, el dret a volar des del nostre aeroport, el dret a tenir seleccions esportives nacionals.

Hem sabut parlar de la independència com un valor positiu, un valor de maduresa, un valor ric per a les persones i per a la comunitat. Hem estat apòstols de la república, perquè tots aquest valors en el fons són valors republicans.

Hem transportat al debat social, la república de casa nostra. Citant a Oriol Bohigas: “El dia en què els ciutadans que ara no semblen sentir-se catalanistes —per manca d'arrelament, per distorsions socials, per perniciosos propagandes polítiques, per l'assimilació espontània entre nacionalisme i dreta conservadora— entenguin que el que Catalunya reclama és simplement diners i poder gastar-los, seran ells mateixos els més convençuts de la independència. I la votaran, tant si ballen sardanes com flamenc, tant si parlen català com castellà. Sobretot si algú els demostra —i els promet amb racionalitat— que sense pagar més impostos tindran el nou aeroport, el tren d'alta velocitat, els habitatges protegits de baix lloguer i les millors escoles públiques”.

Tenim, per tant, molts arguments per sentir-nos orgullosos de ser d'Esquerra, tenim motiu per estimar Esquerra.

Mai hem estat un partit marxista, és a dir, mai hem supeditat el nostre model nacional de societat, a idees i models importats, ni el nostre centre de decisió ha estat fora de Catalunya.

D'aquí el motiu d'aquesta conferència. Estem disposats a articular i bastir una proposta que incorpori el màxim d'homes i dones, que provinents de les idees de democràcia i progrés es vulguin sumar a una causa independent i independentista, que per la gent d'Esquerra, independent i independentista és la mateixa cosa.

Massa sovint ens han volgut fer triar entre ser catalanistes o d'esquerres. Aquesta no és la tessitura. Perquè en realitat se'ns feia optar entre la dreta catalana i l'esquerra sucursalista i això ens conduiria a un rol polític secundari.

Esquerra hem superat aquest estadi. Es pot ser d'esquerres i catalanista a la vegada: des d'una esquerra no sucursalista i des d'un catalanisme progressista. Aquesta és la nostra gran oportunitat! L'oportunitat d'eixamplar l'espai de l'esquerra catalana, d'una esquerra que decideix per si mateixa.

Deia, que som un sol poble, però i Esquerra, qui som?

Dèiem a la darrera campanya electoral catalana, som com som, un eslògan atrevit i valent, en un país on la vergonya i el què diran ha estat sempre la bandera de la mediocritat.

Som com som, som com tu, no eren simples frases per generar emotivitat i complicitat als votants.

Som com som, volia i vol representar una acte sincer i clar d'assumir les nostres contradiccions però sobretot el nostre paper ingrati en tot el procés de reforma estatutària: de forjadors i principals impulsors al vot contrari per la rebaixa de continguts.

Un paper que ha molestat a molts dels catalans que volen mantenir a tota costa i al preu que sigui l'*status quo* heretat del franquisme.

Nosaltres som fills i filles, néts i netes, de ciutadans i ciutadanes tenaços, de treballadors i treballadores, d'emprenedors i emprenedores.

Els nostres pares i mares, els nostres avis i àvies vinguts del sud, del nord, de l'est i de l'oest, van decidir amb el seu propi esforç construir el seu propi país, la seva pròpia nació, Catalunya.

A la seva manera, amb les seves possibilitats, amb les seves afiliacions, però amb un denominador comú: ningú els va regalar res. No som els descendents de grans fortunes, no som hereus de místics ni de grans capitans que diria Raimon, no som la nissaga del poder, no.

Som els fills, els néts, les filles, les netes, dels treballadors i treballadores d'Esquerra. Som del poble. Som com som. Som incòmodes per tenir un passat i un present sense deutes, i per haver guanyat, amb el nostre treball, un espai central en la política nacional.

Ara que ja som també pares i mares, avis i àvies, també podem començar a mirar enrere, però només uns quants anys per evitar el vertigen.

Potser ens han perjudicat els excessos moralistes, potser ens han debilitat les nostres discrepàncies, potser ens hem excedit amb els greuges. Però tot el que som i tenim ha estat fruit del nostre treball, del nostre treball i de la nostra independència.

Per això tenim l'obligació de continuar treballant, perquè complir amb la nostra paraula és també un valor positiu del treball. Els governs no es fan i desfan, els governs es formen o no es formen. Cal tenir paraula quan altres no en tenen.

Som l'Esquerra de la llibertat, l'Esquerra lliure. Creiem en la llibertat de les persones, la llibertat del benestar. La cultura ens fa més lliures, la pròpia empresa i la innovació ens fan més independents, l'ordenació del territori fa comunitats més plenes, l'acció social ens permet ser famílies i persones més ateses i més sobiranes. Som l'Esquerra que aposta per la llibertat del benestar.

En resum som l'Esquerra que decideix per Catalunya des de Catalunya, els governs de la nació mai poden gestar-se a Madrid, mai!

N'hi ha que en nom de la moderació i des de les seves columnes volen esdevenir gendarmes intel·lectuals d'aquells que aposten pel canvi. I d'ací l'atac permanent, la desqualificació desvergonyida d'aquells que proposem i treballem pel canvi de model a Catalunya.

No debades Francesc Macià o molts dels dirigents catalanistes de l'esquerra dels anys trenta rebien invectives similars dels que estaven atrinxerats en les prebendes de l'antic règim.

Però qui som aquests que tan blasmats som per l'opinió publicada més anticatalana d'aquí i d'allà? Abans de res deixem-ho clar, Esquerra som.

Esquerra un poble! un sol poble, som un poble.

Hem d'unir a Esquerra la idea de poble perquè som més que una causa comuna i una casa pairal, **Esquerra és el teu poble. I el poble el fa la unitat** d'elements molt diversos, unitat per la sobirania nacional, unitat per compartir els interessos de la ciutadania, unitat de les forces econòmiques, unitat de les energies socials, unitat d'un poble.

Aquest "**poble**" ha de ser el lloc de trobada, l'àgora on conflueixin tots els interessos de l'esquerra catalanista i independent... Independent i independentista.

Aquesta frase eslògan, **Esquerra un poble**, ha d'estructurar la classe de poble que som i que volem .

Del som i serem, al **som i volem!**

En aquest som i volem hi cap tota la gent progressista i que vol una Catalunya lliure.

Us dic a tots aquests homes i dones, que les portes d'Esquerra estan obertes.

No hi sobra ningú en aquesta Esquerra modernitzadora, independent i independentista, en aquesta Esquerra que pensa només en Catalunya, us hi esperem!

Us hi animo!

Encoratjo a tota aquesta gent que veieu clar que des del sucursalisme mai construirem la Catalunya del futur —subratllo—, encoratjo tota aquesta gent a caminar al nostre costat.

Som i volem decidir. I aquest ser! I aquesta voluntat de decidir! L'hem d'anar preparant avui mateix, avui comença el camí d'un nou cicle per Esquerra i per a Catalunya

Hem pres decisions i hem decidit que Esquerra som. Però aquesta és, com ja he remarcat al començament, una continuïtat de l'anterior conferència que sota el títol d'*Una mirada republicana als valors*, vaig fixar els que em semblaven valors propis de l'esquerra catalana, valors com la llibertat, la igualtat d'oportunitats, el dret a la diversitat però també i sobretot la responsabilitat i el respecte pel bé comú.

Aquests valors republicans, de l'esquerra modernitzadora, han d'anar acompanyats d'un model de país, un model del país que som, un model que decidim presentar avui en aquesta segona conferència. Un model de país que ens ha de permetre ampliar la base catalanista de les esquerres i que decidirà qui ens vol acompanyar en el camí de la nostra sobirania.

Del som i serem, al som i volem. Som i volem decidir. I aquest ser i aquesta voluntat de decidir l'hem d'anar preparant avui mateix, avui comença el camí d'un nou cicle per Esquerra i per a Catalunya. Quines són les propostes per al nou cicle? Anem-hi a entrar.

1. Som un poble amb enginy i talent

Som un poble que inventa i adapta permanentment, que ha ideat els seu propi teixit empresarial, que ha inventat el seu propi teixit productiu. Som un poble que crea la seva pròpia indústria.

Ara és el moment d'un nou impuls al sector primari, amb una **agricultura més eficient de qualitat**, amb **xarxes de distribució pròpies**, amb una **ramaderia extensiva amb valor afegit**, amb una indústria **agroalimentària diversa i amb denominació** que aprofiti tots els mercats del nostre poble.

Ara és el moment de la **cooperació nacional** de múltiples sectors que s'uneixen en un esforç col·lectiu i productiu divers.

Ara és el moment de reinventar la nostra indústria amb empreses destinades a l'energia. Ara és el moment d'una empresa energètica nacional i és hora de produir i distribuir noves eines energètiques.

Som un poble que s'adhereix sense condicions als nous avenços tecnològics, som un poble amb domini d'Internet. Per tant és l'hora de conquerir aquesta nova eina 2.0 i ser-hi molt present, i ser-hi molt actius.

Som un poble amb enginy i haurem de reinventar la nostra tradició industrial. Una nova pell a la indústria catalana, un nou fil a l'agulla pel nostre sector secundari, un armament pel medi ambient a la indústria del metall.

Som un poble amb inquietuds científiques, amb curiositat científica i per tant és el moment de la biociència, de la biotecnologia, de les ciències i tècniques de la vida. I és hora també del cervell, l'origen de tot enginy, estiguem atents en tot el nostre àmbit universitari a les ciències de la ment.

Però per tot això necessitem talent, tot el nostre talent i si ens cal atraurem talent del món. Per això seria importantíssim un Banc Nacional del Talent, on s'intercanviï talent, on es remuneri el talent de casa nostra.

2. Som un poble de viatjants, de viatgers i del món

Som un país de viatjants de qualsevol article: de betes, de fils, de fàrmacs, de cosmètics, d'electrodomèstics, d'embotits, dels productes més diversos. Aquells viatjants que feien i que fan nit a les fondes, que paren a dinar als hostals de carretera. Som un país que mercadeja amunt i avall.

El comerç és una activitat del nostre poble i hem de consolidar unes xarxes nacionals de distribució pel treball del nostre poble. Hem de fer mercats, hem d'enfortir mercats, hem de crear un nou mapa de mercats que perduri i que ens mantingui arreu de Catalunya i en el món.

Hem de consolidar una organització territorial basada en els mercats tradicionals, però una organització territorial que acompanyi la metròpoli, Barcelona; una metròpoli que ha de ser el nostre port per al nostre mercat del món.

Hem de fer viatges i hem de fer viatgers. **Ara és el moment de l'aerolínia catalana** i d'aconseguir una gestió nacional dels aeroports de Catalunya. És l'hora de competir directament amb Aena.

I si ens nega la gestió del Prat, és el moment de convertir Reus i Girona en les bases nacionals de l'aerolínia catalana.

Som un poble que vol ser al món, que sempre s'ha interessat pel món, que sempre ha participat del món. És el moment d'ambaixades però sobretot d'ambaixadors, de persones i entitats que en nom de Catalunya obrin portes a les institucions i gabinets ministerials del planeta.

3. Som un poble estalviador

L'austeritat i la capacitat d'estalvi és un valor que haurien d'incorporar els pobles del món en un moments de crisi tan aguda. Som un poble que sempre ha pensat que els diners són el resultat de l'esforç i del treball. Som un poble que ha mantingut viu el valor de l'estalvi i de la tenacitat. Aquest és un valor que hem de saber transmetre a les properes generacions des de l'escola, des de casa i al treball.

Haurem de col·locar els nostres estalvis en el cor de la nostra economia productiva, per això és el moment d'un banc o caixa nacionals de Catalunya. Des de les finestres del govern haurem de fer arribar el crèdit als emprenedors del nostre poble i molt especialment als nostres joves emprenedors i emprenedores.

Ara és el moment d'una autèntica política pública d'habitatge, d'intervenció pública, de garantir amb els immobles del mercat el dret de la ciutadania, de la joventut, el dret a l'accés a un habitatge digne.

Som un poble conscient del que costen de guanyar els diners. Per això és imprescindible un bon finançament per al país, per això és imprescindible un acord de totes les forces polítiques per a l'aprovació del recursos del futur del nostre poble, i sobretot una actitud ferma del Govern de la Generalitat de Catalunya, una actitud ferma que només ha garantit la presència d'Esquerra. **Una fermesa que tornarem a demostrar plantant-nos en el Consell de Política Fiscal i Financera i exigint als diputats al Congrés que siguin conseqüents amb la determinació del Govern de Catalunya.**

4. Som un poble amb cultura

Som un poble de pintors, d'escultors, d'arquitectes, de museus, d'escriptors, de teatres, som un poble d'una cultura rica i mil·lenària; som un poble amb una cultura universal i global. Un poble culte és aquell poble que inventa els primers sistemes democràtics i aquest és el nostre poble. Però som també diables i patums i danses i castells i molt més. Som una cultura popular, una cultura del poble pensada també pel que vulgui ser del nostre poble. Una cultura atractiva per a la cohesió de la nostra ciutadania que vol participar del nostre repte col·lectiu.

Ara és el moment, amb noves fires, amb noves mostres, d'ensenyar al món la nostra petja cultural. Ara és moment de mantenir un aparador itinerant per mostrar la nostra cultura al món. Hem de sortir amb tota la nostra festa popular per saltar-nos Espanya i els seus toros i toreros.

És el moment de comunicar el país i de comunicar amb el món. És el moment de recuperar un espai únic de comunicació per als Països Catalans i amb la televisió per Internet, amb nous mitjans, el món s'ha de connectar amb els Països Catalans.

És el moment d'una nova indústria cultural, d'un nou mecenatge cultural. La crisi centrarà la nostra activitat en l'estrictament necessari, és cert. Però és per això que l'aliment intel·lectual té noves oportunitats, perquè es tracta d'un factor necessari indispensable per al nostre creixement nacional i personal.

5. Som un poble amb capital

Catalunya és una nació afortunada perquè Catalunya té una capital reconeguda a tot el món: Barcelona.

Barcelona ha de ser la porta al món de Catalunya, Barcelona ha de ser la carta de presentació del nostre poble, Barcelona ha de ser la seu de Catalunya al món. Ara és el moment d'explicar que Catalunya és el país de Barcelona. Barcelona ha de ser el port de Catalunya, Barcelona ha de ser el vol de Catalunya, Barcelona ha de ser el gran mercat de Catalunya. Ara és el moment que el poble s'acosti a Barcelona, una gran capital d'activitats.

6. Som un poble de família i de dones

La nostra història com a poble és la història i el respecte a la institució de la família. El nostre dret civil preserva una forma singular d'entendre les famílies, la família és el primer nucli de la solidaritat, el nostre poble és la suma de totes les famílies.

Ara és el moment de continuar treballant per la llibertat de les famílies, per polítiques socials que donin més autonomia a les famílies, per polítiques del temps que facilitin la vida de les nostres famílies. És el moment d'enfortir la solidaritat de les famílies i per això és important que a Catalunya es distribueixi treball en les famílies. Recursos i treball per a les famílies.

Per a totes totes les famílies! Les considerades tradicionals i també pels nous models familiars.

Escola per al nostre fills i filles i per a totes les famílies, talent accessible a les famílies per evitar el fracàs a les escoles.

Som un poble que som dona. Som tenaçs, fèrtils, dialogants, proclius al pacte i a l'entesa, amants de les paraules. És el moment de donar un paper actiu a totes les nostres dones.

7. Som un poble d'entitats

Som un poble amb milers d'entitats. Agrupacions diverses i un teixit associatiu divers. Aquest és el reflex de la nostra solidaritat, de la nostra inquietud social. És l'esperit de la cooperació nacional i internacional. Ara és el moment per al nostres joves i per a les nostres joves de canviar el món, de treballar per una nova estratègia mundial basada en la cooperació. Ara és el

moment d'un voluntariat per la pau i la justícia, és el moment de fer arribar a tots els racons la nostra dèria pel diàleg.

8. Som un poble de balcons i de cadires al carrer

Som un poble que mira al carrer i que fa vida al carrer. Catalunya, la nació, és un immens espai ocupat per la nostra gent. Fent barri, fent ciutat, fent vila, fent poble, establint i teixint complicitats entre la ciutadania més propera.

Per tant hem de tornar a ser al carrer, i fer més ciutadania. Hem de fer de la nostra llengua, el català, un pont per les cultures. Hem de ser catalans trilingües, poliglots, catalans preparats per al nou món. D'origen divers, però amb un pacte col·lectiu per fer país, per fer ciutadania.

9. Som un poble on hi ha molta gent que pateix

A Catalunya avui hi ha moltes persones que han de viure del que llencen els altres, l'atur està atrapant a famílies senceres, avui al nostre país, hi ha pares i mares que no poden pagar el menjador escolar dels seus fills, ni el material, ni les activitats extraescolars. Avui, al nostre país hi ha moltes persones grans que malviuen soles amb pensions miserimes, avui a casa nostre hi ha molts nous catalans que han vist esvair-se el somni d'una vida millor

El gruix de recursos que aquesta societat genera, però que recapta Madrid i mai més no tornen, fa que no puguem donar la resposta adequada als sectors socials del nostre país més desafavorits, una situació que s'ha agreujat amb l'esclat de la crisi.

Algú haurà d'explicar perquè aquests sectors socials, a Catalunya, queden desemparats i en desigualtat de condicions davant equivalents sectors socials d'altres territoris de l'Estat, malgrat aquests darrers visquin en un territori que genera menys riquesa i disposa d'una menor renda inicial. Aquest, sens dubte, és un dels efectes més perversos i xocants de l'actual model de finançament que patim.

Aquest model de país és l'element decisiu perquè tothom que el comparteixi faci camí amb Esquerra. Aquest model de país és per fer d'Esquerra un espai comú, per fer **d'Esquerra un poble**, per fer **un sol poble**.

Tot això ho hem de fer des dels estaments polítics? No, certament. La societat civil ha de ser subjecte en la construcció nacional.

La República Catalana requereix d'institucions fortes però també d'una societat civil organitzada, forta i viva, que respongui amb esperit crític i amb responsabilitat als reptes que planteja Catalunya.

Com diu Espriu, “Catalans ajupits des de fa segles però si no hem deixat de caminar mai, menys hem de claudicar ara”.

Es hora de mobilitzar energies per fer i obrar com **un sol poble**.

Ni rebequeries ni ploramiques ni maximalismes. On no hi arriba la política hi ha d'arribar el país, la gent, la societat organitzada. Aquest és el nou paradigma.

No espereu gaire més, (tampoc menys) de la política i l'administració. Tornem a l'esperit constructiu, organitzat, fem la Catalunya cogestionada a **un sol poble**.

El futur és el binomi public-privat. Millor privat-public. La Generalitat s'ha de posar, en tant que Estat, al servei real de la nació, ha d'afavorir els ressorts de la societat en comptes de fagocitar-los.

Tingueu por de no tenir iniciatives. De no trobar energies i posar-les en marxa. Tingueu por d'abdicar en favor dels poder públics. Sense un nou i fort impuls social no farem el país modèlic que desitgem, ni tan sols un país mediocre i arregladet. “Només una cosa torna un somni impossible: la por a fracassar” que diu Paulo Coelho.

La societat és el gran actiu dels catalans. Tota! Sobretot en temps de crisi i de bloqueig polític. Si esperem que ens ho solucionin, no ho solucionarem.

Hem de reforçar l'ètica ciutadana. No val a fer el viu. És legítim aspirar a un lloc de treball segur i estable, però no ho és instal·lar-se en la llei del mínim esforç. (Les xifres de l'absentisme, clau de la baixa productivitat, són esgarrifoses).

Hem passat trenta anys descarregant pes i la responsabilitat en la Generalitat i els ajuntaments. Ara es hora de repartir-se'l. La política no té totes les claus ni la fórmula màgica.

Des dels estaments polítics construirem l'Estat català des de la societat civil, des del treball individual de tots els catalans i catalanes construirem la Nació.

Així, Estat més Nació, construirem la República Catalana, una República Catalana dels Valors, valors com l'educació, la igualtat d'oportunitats, la responsabilitat pública, la solidaritat d'uns amb els altres, el respecte...

Aquest és el gran canvi, un nou paradigma incipient però imprescindible.

Política i societat, de la mà construirem una nova Catalunya, més lliure i més independent, com un sol poble.

La nostra proposta és fer-ho des de l'esquerra i la no submissió a cap força espanyola.

Per això vull reivindicar el paper d'Esquerra, l'únic referent que articula i defensa un país lliure, d'homes i dones lliures, sense servituds ideològiques. Subratllo, una vegada més, estem disposats a articular i bastir una proposta que incorpori el màxim d'homes i dones, que provinents de les idees de democràcia i progrés es vulguin sumar a una causa independent.

Anem a acabar, i ho vull fer amb una crida a tots els homes i dones progressistes que durant molts anys han volgut creure que la millor solució per Catalunya era una Espanya plural, moderna i democràtica que facin un pas endavant.

Aquesta idea que tenien era una idea respectable però ha quedat ja depassada pels fets.

Això ja és una idea vella, s'ha demostrat, potser era una idea bella amb b alta però també vella amb v baixa. Potser hagués estat l'ideal però no ha estat així.

Ara ens cal obrir un nou cicle, un nou cicle on volem sumar a totes aquelles persones progressistes, a totes les que volen una esquerra moderna que confien en el país, en la seva gent, que creuen que Catalunya ha de ser un sol poble. Volem sumar a tots aquells homes i dones que volen sentir-se emmirallats en la història, que volen format part de la història de Catalunya!

Com diu l'amic Terricabras, "tenir seny és fer el que s'ha de fer quan toca fer-ho".

Volem doncs, que tota aquesta gent camini al nostre costat per fer un Estat propi, una nació de valors, per construir la República Catalana: una República de Valors!

L'esquerra que decideix només pot ser una Esquerra capaç de sumar. Com avui ha quedat demostrat amb el teu gest, Josep-Lluís. Per damunt de diferències puntuals, mai hem deixat de compartir l'estratègia. Sempre hem tingut clar que formem part del mateix projecte. I el que encara és més important, mai hem dubtat que tenim els mateixos objectius: la justícia social i la independència nacional. Junts, continuarem construint l'Esquerra del present i del futur. Junts, amb el suport de tota la militància, a qui reclamo la mateixa generositat i alçada de mires que avui tu has demostrat, Josep-Lluís.

Joan Puigcercós

16 d'abril de 2009